

การศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พ.ศ. 2551 ผ่านผลลัพธ์ในตัวผู้เรียนระหว่างกระบวนการเรียนรู้
GPAS 5 Steps และสมรรถนะสำคัญ

THE STUDY OF AN EFFECTIVENESS OF THE BASIC EDUCATION CORE
CURRICULUM A.D. 2008 THROUGH LEARNER OUTCOMES COMPARED
WITH GPAS 5 STEPS LEARNING PROCESS AND KEY COMPETENCIES

ศักดิ์สิน โจรนสรานรมย์¹, เขียรดนัย เสริมบุญไพศาล², ธิราย อินทร์แปลง³,
ชนัด อินทะกนก⁴, มารุต ทรรตนากรกุล⁵, และอภิรัตน์ดา ทองแกมแก้ว^{6*}
Saksin Rojsaranrom¹, Thiendanai Sermboonpaisarn², Thirayu Inplaeng³,
Chanat Intakanok⁴, Marut Tasanagorakool⁵, and Apiratda Thongkamkaew^{6*}

Received : 17-11-2025

Revised : 20-12-2025

Accepted : 06-01-2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ผ่านผลลัพธ์ในตัวผู้เรียนระหว่างกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps และเพื่อศึกษาความตรงเชิงสภาพของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 การวิจัยนี้ศึกษาวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม กลุ่มที่หนึ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาในสถานศึกษาของรัฐและเอกชนในประเทศไทยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 400 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2 เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 จำนวน 8 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบประเมินผลประสิทธิผลของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ โดยเครื่องมือผ่านการตรวจสอบความเที่ยงด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค พบว่าแบบวัดที่ค่าความเที่ยงเท่ากับ .993 อยู่ในระดับสูงมาก และเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริกเพื่อประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานแบบแยกส่วน จำนวน 1 ฉบับ ทั้งนี้เครื่องมือผ่านการตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินโดยใช้สัมประสิทธิ์ความเที่ยง

¹ สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)

³ สำนักวิชาจีนวิทยา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

⁵ นักวิจัยอิสระ

¹ Institute of academic development

³ School of Sinology, Mae Fah Luang University

⁵ นักวิจัยอิสระ ⁵Independent Researcher

* Corresponding Author's E-mail: apiratda.tkk@gmail.com

² คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁴ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

⁶ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

² Faculty of Education, Chulalongkorn University

⁴ Faculty of Education, Mahasarakham University

⁶ Faculty of Education, Thaksin University

ระหว่างผู้ประเมิน (Inter Rater Reliability) พบว่า มีค่าความเที่ยง เท่ากับ .723 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย ทำการวิเคราะห์ระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่สะท้อนประสิทธิผลหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยสถิติบรรยายและเปรียบเทียบกับตัวแปรภูมิหลังด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว นอกจากนี้ตรวจสอบความตรงเชิงสภาพของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ผ่านผลลัพธ์ในตัวผู้เรียนระหว่างกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.06$, $SD = 0.83$) และเมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปรภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่ตั้งของสถานศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มีความตรงเชิงสภาพโดยมีระดับความสัมพันธ์กับกลุ่มผู้จัดอยู่ในระดับสูงถึงสูงมาก มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r_{xy} = .704^*$ ถึง $.906^*$)

คำสำคัญ: ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน / กระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps / ความตรงเชิงสภาพ

ABSTRACT

This research aimed to study the effectiveness of the Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 through learner outcomes compared with GPAS 5 Steps and to examine the concurrent validity of the Basic Education Core Curriculum. The study involved two sample groups. The first group consisted of 400 Grade 12 students enrolled in public and private schools across Thailand during the second semester of the 2025 academic year, randomized through multi-stage random sampling technique. The second sample group consisted of 8 first-year undergraduate students, selected through purposive sampling. Data was collected using one 5-point rating scale questionnaire for evaluating the effectiveness of the Core Curriculum. The questionnaire was tested for reliability using Cronbach's alpha coefficient, and the reliability of the measure was found to be .993, which is at a very high level. The other is an analytic rubric for assessing the learning outcomes of the Core Curriculum. The rubric was verified by using the Inter Rater Reliability coefficient showing a value of .723, which is statistically significant at the .05 level. This was a descriptive research study. The level of student learning outcomes reflecting the effectiveness of the Basic Education Core Curriculum was analyzed using descriptive statistics and compared against background variables using One-Way Analysis of Variance. Furthermore, the concurrent validity of the Basic Education Core Curriculum was examined using Pearson's product-moment correlation coefficient.

The research findings revealed the following: 1) The overall effectiveness of the Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 through learner outcomes compared

with GPAS 5 Steps was at a high level ($M = 4.06$, $SD = 0.83$). When compared with the sample's background variables, the variables of gender and school location showed statistically significant differences at the .05 level. 2) The Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 possessed concurrent validity, showing a high to very high level of correlation with the known group, which was statistically significant at the .05 level ($r_{xy} = .704^*$ to $.906^*$).

Keywords: Learner Outcome / the GPAS 5 Steps Learning Process /
Concurrent Validity

บทนำ

การจัดการศึกษาถือเป็นหนึ่งในเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนประเทศไทยให้หลุดพ้นกับดักความยากจนและไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยสร้างให้ผู้เรียนมีกระบวนการคิดขั้นสูงในทุกระดับชั้นของการศึกษาขั้นพื้นฐาน (มติชนสุดสัปดาห์, 2564) ทั้งนี้ด้วยความเจริญก้าวหน้าของโลกจากเทคโนโลยีส่งผลให้พลวัตด้านการศึกษาเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจึงทำให้กระทรวงศึกษาธิการกำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ภายใต้วิสัยทัศน์ “คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ” และการปรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจากหลักสูตร พ.ศ. 2544 เป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 เพื่อมุ่งหวังให้นักเรียนไทยดำรงอยู่ในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (มารุต ทรรคณาการกุล, ชาริณี ตรีวีร์บุญ, พงษ์สิทธิ์บรรณพิทักษ์, 2568)

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดสมรรถนะผู้เรียนในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 ซึ่งประกอบด้วย ความสามารถทางการคิด การคิดสื่อสาร การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี โดยสมรรถนะเหล่านี้เป็นตัวชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาผู้เรียนจะสำเร็จ ก็ต่อเมื่อผู้เรียนสามารถนำเอาสมรรถนะทุกด้านไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรต้องมึลักษณะของการสร้างผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนรู้เชิงรุกอย่างสูงสุดเพื่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติและสร้างสังคมในศตวรรษที่ 21 จะได้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพในที่สุด (คณะทำงานโครงการสานพลังประชารัฐ, 2560) อนึ่งเมื่อมีกำหนดสมรรถนะนักเรียนข้างต้นลงในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีลักษณะเป็นหลักสูตรอิงมาตรฐาน (Standard-based Curriculum) จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการวัดและประเมินผลสมรรถนะในตัวนักเรียนอย่างถูกต้องและเหมาะสม และมีอาจจะใช้การทดสอบบางประเภทที่ตั้งอยู่บนฐานอิงมาตรฐาน (Standard-based Assessment) หรือฐานสมรรถนะ (Competency-based Assessment) เพียงอย่างเดียวหนึ่งแต่ต้องเป็นการหลอมรวมแนวคิดของทั้ง 2 ฐานคิดเข้าด้วยกัน ด้วยเหตุผลที่วัตถุประสงค์ของแต่ละฐานคิดและชนิดข้อสอบมีความแตกต่างกัน

กระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงแนวคิดการหลอมรวมการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ และได้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมาอย่างต่อเนื่อง จึงนำมาสู่การกำหนดตัวชี้วัดระหว่างทาง ปลายทางเข้ามาปรับปรุงแนวทาง การวัดและประเมินผล ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566) มาเป็นเครื่องมือแล้ว ก็ตาม หากแต่ยังไม่มีหลักฐานเชิงประจักษ์ที่จะแสดงให้เห็นถึงการผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน อย่างเป็นทางการ ด้วยเหตุนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเล็งเห็นถึงประโยชน์ของ ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการศึกษา จึงมีนโยบายจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ในการขับเคลื่อนและยกระดับการศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างยั่งยืน เช่น การจัดทำ การลงนาม ความร่วมมือด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (มติชนออนไลน์, 2565)

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ ในฐานะผู้ผลิตสื่อการสอนที่ได้มาตรฐานตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มีเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนผ่านการขับเคลื่อนด้วยการใช้ สื่อการสอน หนังสือ ตำราเรียนอย่างมีคุณภาพ ผ่านกลไกการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาระบบสารสนเทศทางการศึกษา เพื่อการบริหารจัดการสื่อการสอน และ พัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ภายใต้แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการคิดขั้นสูง เชิงระบบ GPAS 5 Steps Active Learning (ศักดิ์สิน โรจน์สราญรมย์, 2560) ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพผู้เรียน ผ่านการพัฒนา คุณภาพครูผู้สอนโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก “Active Learning GPAS 5 Steps” และ ใช้ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) รวมถึงผลการสอบเข้ามหาวิทยาลัย (ระบบ TCAS) เป็นหนึ่งใน ตัวชี้วัดความสำเร็จในการยกระดับคุณภาพทางการศึกษาทั้งระบบภายใต้ความร่วมมือกับ มหาวิทยาลัยราชภัฏ (ทูเดย์นิวส์, 2567) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของสถาบันทดสอบทางการศึกษา แห่งชาติ (2567) ที่อธิบายว่าการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสามารถทำได้โดยการส่งเสริมให้ครู มีสมรรถนะครูในด้านการจัดการเรียนการสอน มีความเข้าใจในองค์ความรู้ด้านการวัดและประเมินผล นักเรียน

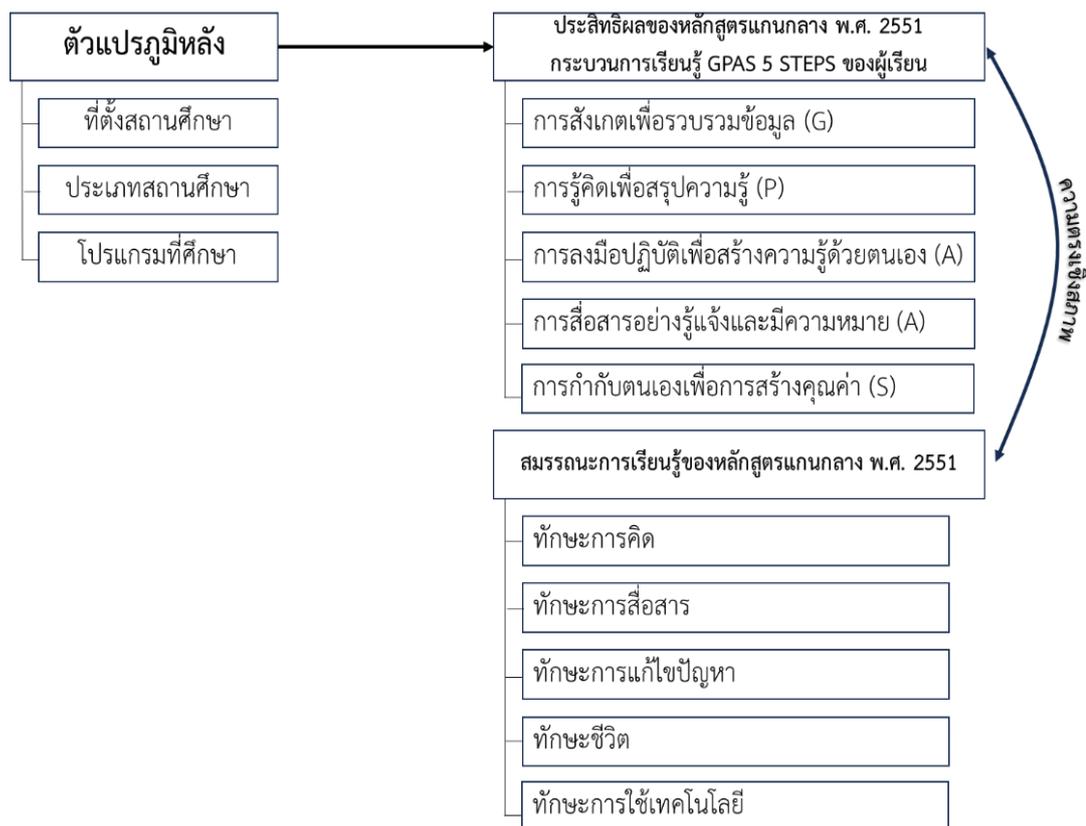
ผลการศึกษารายงานการปฏิรูปการศึกษาไทยในทศวรรษที่หนึ่งถึงทศวรรษที่สองปรากฏ ผลว่า (1) ความสามารถในการบริหารจัดการหลักสูตรอยู่เพียงระดับปานกลางโดยไม่มี การเปลี่ยนแปลง (Hallinger & Lee, 2013: 6-10) (2) ระบบการกำกับติดตามและประเมินผลไม่มีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556: 43) (3) สถานศึกษาไม่สามารถทำให้หลักสูตร สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2557: 3) (5) ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กมักไม่มีความเป็นผู้นำทางการเรียนการสอน ไม่สนใจปรับปรุงหลักสูตร ให้ทันสมัย (อภิชัย พันธเสน, 2558: 355) จากหลักฐานที่ปรากฏสะท้อนให้เห็นว่ามีหลายปัจจัย เชิงสาเหตุที่นำมาซึ่งการขับเคลื่อนการใช้หลักสูตรได้ไม่เต็มประสิทธิภาพและทำให้หลักสูตร ตกเป็นจำเลยทางสังคมและถูกกล่าวหาว่าเป็นสาเหตุให้คุณภาพการศึกษา คุณภาพผู้เรียนตกต่ำ อย่างไม่เป็นธรรม ดังนั้นการศึกษาผลลัพธ์การเรียนรู้และสมรรถนะการเรียนรู้ของผู้เรียนที่สะท้อน ประสิทธิภาพหลักสูตรชาติ พ.ศ. 2551 ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ใช้ระยะเวลาถึง 17 ปี จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อการยืนยันถึงความเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและเป็นแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตร

ชาติฉบับใหม่ให้เหมาะสมกับยุคสมัย (Generation) ผู้เรียนและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมไทยและสังคมโลกอันจะนำไปสู่การสร้างนักเรียนที่มีสมรรถนะสูงต่อไป

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าผลลัพธ์ซึ่งเกิดจากการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 อย่างมีประสิทธิภาพจะปรากฏผลลัพธ์อย่างไร และมีหลักฐานเชิงประจักษ์ใด ที่สามารถใช้ในการตอบคำถามทางสังคมว่าหลักสูตรฉบับปัจจุบันควรมีทิศทางการใช้อย่างไรต่อไปในอนาคต

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาประสิทธิผลและความตรงเชิงสภาพของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ผ่านผลลัพธ์ในตัวผู้เรียนระหว่างกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องทำการสังเคราะห์แล้วกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยเป็นดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ผ่านผลลัพธ์ในตัวผู้เรียนระหว่างกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps
2. เพื่อศึกษาความตรงเชิงสภาพของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ที่ได้รับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เลขที่การรับรอง 806-798/2568 เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2568 มีวัตถุประสงค์การวิจัยหลักเพื่อศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และตรวจสอบสภาพของประสิทธิผลดังกล่าว โดยมีการศึกษาวิจัยกับประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรายละเอียดมีดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาในสถานศึกษาของรัฐและเอกชนในประเทศไทยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 416,892 คน อ้างอิงจากข้อมูลสถิติทางการศึกษาประจำปีการศึกษา 2568 ของสำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2568) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2568)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาในสถานศึกษาของรัฐและเอกชน ในประเทศไทยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 400 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two stage Random Sampling) ทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างการวิจัยที่อาศัยโปรแกรมสำเร็จรูป G*power สำหรับสถิติ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยกำหนดระดับอำนาจการทดสอบ เท่ากับ .80 ขนาดกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่และระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะต้องใช้กลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 250 ตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่างขั้นตอนที่ 1 แบบชั้นภูมิโดยใช้ที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นชั้นภูมิหลังจากนั้นขั้นตอนที่ 2 ทำการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลากได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2 เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2568 ในสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐที่มีผลการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายไม่น้อยกว่า 3.50 มีผลการทดสอบระดับชาติสูงกว่าค่าเฉลี่ยในปีการสอบทั้งหมด สามารถผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยตามเกณฑ์การคัดเลือกของที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย และมีความสมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัย โดยถือว่าเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเป็นกลุ่มผู้รู้ชัดตามแนวคิดของการประเมินความตรงเชิงสภาพ จำนวน 8 คน แบ่งออกเป็นภาคละ 2 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง โดยขนาดตัวอย่างการวิจัยนี้อาศัยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยโปรแกรม G*power ในหมวด compromise ในกรณีที่มีกลุ่มตัวอย่างจำนวนน้อยรายเนื่องจากการศึกษาในกลุ่มเฉพาะเจาะจงที่กลุ่มผู้รู้ชัดโดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน ในขนาดอำนาจการทดสอบ .60 ระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05 (McDonald et al., 2013)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยที่มุ่งศึกษาประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ผ่านผลลัพธ์ในตัวผู้เรียนระหว่างกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps โดยผู้วิจัยจะประเมินประสิทธิผลแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. การสังเกตเพื่อรวบรวมข้อมูล (Gathering) คือ กระบวนการภายในตัวตนของผู้เรียนที่สามารถจัดจ่อ และตั้งใจเก็บประเด็นต่าง ๆ ผ่านการใช้ประสาทสัมผัสที่ของตนอย่างหลากหลาย ในขณะที่กำลังศึกษาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และแสดงออกผ่านการกระทำต่าง ๆ เช่น การจดบันทึก ทำสัญลักษณ์ เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการเรียนที่ตนเองกำหนด

2. การรู้คิดเพื่อสรุปความรู้ (Processing) คือ กระบวนการภายในตัวตนของผู้เรียนที่อาศัยการจัดกลุ่มประเภทของข้อมูล การจำแนกประเภทของข้อมูล การเปรียบเทียบข้อมูล การหาความสัมพันธ์ ลำดับ ความเชื่อมโยงของข้อมูลจนสามารถนำไปสู่การวิจารณ์ วิพากษ์ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ที่พร้อมนำไปใช้งาน

3. การลงมือปฏิบัติเพื่อสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Applying₁ to construct knowledge) คือ การแสดงออกผ่านพฤติกรรมลงมือปฏิบัติ หรือทำกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อยืนยันความรู้ที่ตนเองสรุปได้มาเพื่อเพิ่มระดับความรู้เป็นความรู้ที่แท้จริง (Factual Knowledge) ความรู้ในเชิงปฏิบัติ (Procedural Knowledge) ความรู้เชิงมโนทัศน์สำคัญ (Conceptual Knowledge) ความรู้ในเชิงบูรณาการ (Integrated knowledge)

4. การสื่อสารอย่างรู้แจ้งและมีความหมาย (Applying₂ to communication skills: Articulating) คือ การแสดงออกผ่านพฤติกรรมการฟังเสียงตนเอง การพูดกับตนเอง การอ่านข้อมูลของตนเอง การเขียนสรุปในภาษาของตนเอง ที่มีที่มาจากรวบรวมความคิด ความรู้จากการลงมือปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ความคิดเห็นระหว่างบุคคล องค์กรในสังคมผ่านพฤติกรรมสื่อสาร ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน กับผู้อื่นเพื่อตีความ แปลความ ขยายความ และสรุปความกับผู้อื่นซึ่งนำไปสู่การต่อยอดความรู้ นั้น ๆ อย่างมีวิจารณญาณ

5. การกำกับติดตามตนเองเพื่อการสร้างคุณค่า (Self-Regulating) คือ ความสามารถที่แสดงออกทางพฤติกรรมหรือการกระทำในการตรวจสอบและควบคุมตนเองเพื่อสร้างนิสัยและค่านิยมในการนำความรู้ไปสร้างคุณประโยชน์ให้กับ ตนเอง คนรอบข้าง และสังคม พร้อมทั้งหยุดและควบคุมกระทำของตนที่จะนำไปสู่การนำความรู้ที่มีไปใช้ในทางที่ผิด

การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินผลประสิทธิผลของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานผ่านผลลัพธ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานแบบมาตรฐานค่า 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบประเมินที่ให้กลุ่มตัวอย่างประเมินตนเองสอบถามข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับตัวผู้เรียนประกอบไปด้วยที่ตั้ง ประเภทสถานศึกษา และโปรแกรมที่ศึกษา นอกจากนี้ผู้วิจัยนำแนวคิดการคิดขั้นสูงเชิงระบบ (GPAS 5 STEPS) ของ ศักดิ์สิน โรจน์สราญรมย์ (2560) มาเป็นตัวบ่งชี้ในการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานแบ่งออกเป็น 5 ด้านคือ (1) การสังเกตเพื่อรวบรวมข้อมูล (2) การรู้คิดเพื่อสรุปความรู้ (3) การลงมือปฏิบัติเพื่อสร้างความรู้ด้วยตนเอง (4) การสื่อสารอย่างรู้แจ้ง

และมีความหมายและ (5) การกำกับติดตามตนเองเพื่อการสร้างคุณค่าจำนวน 1 ฉบับ 25 ข้อ เมื่อร่างข้อคำถามแล้วทำการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .67-1.00 ผู้วิจัยทำการคัดเลือกเฉพาะแบบวัดที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไปมาใช้ในการวิจัย หลังจากนั้นทำการทดลองใช้กับกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 ตัวอย่างเพื่อตรวจสอบความเที่ยงด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค พบว่า แบบวัดมีความเที่ยงเท่ากับ .993 อยู่ในระดับสูงมากถือว่าใช้ได้ จึงนำมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

2. เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูปกรีกเพื่อประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานแบบแยกส่วน จำนวน 1 ฉบับ ผู้วิจัยได้ออกแบบแบบประเมินโดยอิงตามสมรรถนะหลัก 5 ด้านของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบไปด้วย (1) การคิด (2) การสื่อสาร (3) การแก้ไขปัญหา (4) ทักษะชีวิต (5) การใช้เทคโนโลยี โดยแบ่งระดับคะแนนเป็น 5 ระดับคือ (1) ระดับดีเยี่ยม (2) ระดับดี (3) ระดับพอใช้ (4) ระดับเริ่มต้นและ (5) ระดับต่ำ หลังจากนั้นทำการตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินโดยใช้สัมประสิทธิ์ความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (Inter Rater Reliability) โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ภายในชั้นของ Fleiss et al. (2003) พบว่า มีค่าความเที่ยง เท่ากับ .723 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ถือว่าใช้ได้ จึงนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลประสิทธิผลของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานผ่านผลลัพธ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยอาศัยการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามแบบอิเล็กทรอนิกส์ผสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามแบบกระดาษแบบเผชิญหน้าโดยผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังสถานศึกษา เมื่อได้รับการอนุญาตแล้วทำการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 จำนวน 400 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมชี้แจงรายละเอียดกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง หลังจากนั้นตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล คัดเฉพาะข้อมูลที่ตอบสมบูรณ์ ตรวจสอบคัดผล การสอบถามที่มีการตอบตามความปรารถนาของสังคมและแบบสอบถามที่มีการตอบเป็นรูปแบบเดียวกัน นำผลการประเมินตนเองในรายย่อยและภาพรวมวิเคราะห์ด้วยสถิติบรรยายคือ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประเมินระดับตามมาตรประมาณค่าของ Likert

2. วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวระหว่างตัวแปรภูมิหลังกับผลลัพธ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยก่อนวิเคราะห์ผู้วิจัยตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติประกอบไปด้วยการตรวจสอบ การแจกแจงข้อมูลด้วยสถิติทดสอบของ Shapiro et al. (1999) หรือ The Shapiro-Wilk test โดยข้อมูลที่แจกแจงเป็นปกติ ผลการทดสอบจะต้องไม่พบนัยสำคัญทางสถิติ และตรวจสอบความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม หรือ Homogeneity of Variance โดยอาศัยสถิติทดสอบของ Levene's Test หลังจากนั้นทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว หากพบนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะใช้สถิติทดสอบรายคู่ของ Turkey

3. วิเคราะห์ความตรงเชิงสภาพ (Concurrent Validity) เป็นการตรวจสอบผลการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ว่ามีความสอดคล้องกับสภาพสถานะความเป็นจริงหรือไม่ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มรู้ชุดซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างการวิจัยกลุ่มที่ 2 จำนวน 8 คนกับผลการประเมินประสิทธิผลโดยอาศัยสถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน โดยเกณฑ์พิจารณาว่ามีความตรงเชิงสภาพหรือไม่จะต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ .70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามแนวคิดของ Kline (2015)

ผลการวิจัย

การศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ผ่านผลลัพธ์ในตัวผู้เรียนระหว่างกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยแบ่งออกตามวัตถุประสงค์การวิจัยเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 ผลการศึกษาระดับประสิทธิผลและผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กับข้อมูลภูมิฐานมีผลการวิจัยเป็นดังนี้

ตารางที่ 1 ข้อมูลภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างการวิจัยกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

รายการ	กลุ่มที่ 1		กลุ่มที่ 2	
	จำนวน (n = 400)	ร้อยละ	จำนวน (n = 8)	ร้อยละ
ที่ตั้งของสถานศึกษา				
ภาคกลาง	100	25.00	2	25.00
ภาคเหนือ	100	25.00	2	25.00
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	100	25.00	2	25.00
ภาคใต้	100	25.00	2	25.00
สังกัดของโรงเรียน				
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	5	1.25	1	12.50
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	322	80.50	5	62.50
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน	73	18.25	2	25.00
แผนการเรียน				
ภาษาอังกฤษ-คณิตศาสตร์	42	10.50	1	12.50
หลักสูตรพิเศษที่เน้นการใช้ภาษาอังกฤษ	10	2.50	1	12.50
ห้องเรียนพิเศษ	48	12.00	1	12.50
ศิลป์ภาษา	82	20.50	1	12.50
วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์	218	54.50	4	50.00

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 ส่วนใหญ่สังกัดของโรงเรียนที่ถูกศึกษาวิจัยเป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานคิดเป็นร้อยละ 80.50 และส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่ศึกษาในแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 54.50 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาระดับประสิทธิผลของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ผ่านกระบวนการ GPAS 5 Steps ของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

รายการ	M	SD	แปลผล
1. ความสามารถในการสังเกตเพื่อรวบรวมข้อมูล (Gathering)	4.08	0.52	มาก
2. ความสามารถในการรู้คิดเพื่อสรุปความรู้ (Processing)	4.02	0.66	มาก
3. ความสามารถในการลงมือปฏิบัติเพื่อสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Applying1)	4.14	0.63	มาก
4. ความสามารถในการสื่อสารอย่างรู้แจ้งและมีความหมาย (Applying 2)	4.00	0.67	มาก
5. ความสามารถในการกำกับติดตามตนเองเพื่อสร้างคุณค่า (Self-regulating)	4.06	0.69	มาก
รวมเฉลี่ยทั้งหมด	4.06	0.83	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มีประสิทธิผลตามกรอบแนวคิดของ GPAAS ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.06, SD = 0.83$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีความเห็นสูงสุด 3 อันดับแรกคือการลงมือปฏิบัติเพื่อสร้างความรู้ด้วยตนเอง ($M = 4.14, SD = 0.63$) รองลงมาได้แก่การกำกับติดตามตนเองเพื่อการสร้างคุณค่าและการกำกับติดตามตนเองเพื่อการสร้างคุณค่าตามลำดับ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมที่จะตอบปัญหาวิจัย ผู้วิจัยจึงศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรโดยเปรียบเทียบกับข้อมูลภูมิหลัง ดังนี้

ตารางที่ 3 ผลเปรียบเทียบประสิทธิผลของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ผ่านกระบวนการคิด GPAS กับตัวแปรภูมิหลัง

ตัวแปรภูมิหลัง	F	df1	df2	p
ที่ตั้งของโรงเรียน	13.60*	3.00	274.00	<.001
ประเภทของโรงเรียน	0.36	2.00	41.10	0.70
โปรแกรมที่กำลังศึกษา	0.30	4.00	48.30	0.88

* $p < .05$, Shapiro-Wilk $w = 4.287, p = .604$

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าพื้นที่ตั้งของนักเรียนประกอบไปด้วยภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้มีขั้นตอนการเรียนรู้แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทางตรงกันข้ามประเภทของโรงเรียนและโปรแกรมมีขั้นตอนการเรียนรู้ที่ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความตรงเชิงสภาพหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ผู้วิจัยเสนอผลการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรตามกรอบแนวคิดของ ศักดิ์สิน โจรจน์สรายุธมย์ (2560) โดยประเมินใน 5 ด้านแบ่งออกเป็น (1) การสังเกตเพื่อรวบรวมข้อมูล (2) การรู้คิดเพื่อสรุปความรู้ (3) การลงมือปฏิบัติเพื่อสร้างความรู้ ด้วยตนเอง (4) การสื่อสารอย่างรู้แจ้งและมีความหมายและ (5) การกำกับติดตามตนเองเพื่อการสร้างคุณค่า โดยหาความตรงเชิงสภาพกับกลุ่มผู้จัดที่ถูกประเมินตามกรอบสมรรถนะหลัก 5 ด้านของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบไปด้วย (1) การคิด (2) การสื่อสาร (3) การแก้ไขปัญหา (4) ทักษะชีวิต (5) การใช้เทคโนโลยีของกลุ่มตัวอย่าง 8 คน โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่าย มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 4 ผลการประเมินผลลัพธ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ตามกรอบสมรรถนะหลัก

รายการ	M	SD	แปลผล
1. การคิด (Thinking)	3.85	0.362	ดี
2. การสื่อสาร (Communication)	3.83	0.385	ดี
3. การแก้ไขปัญหา (Problem Solving)	3.65	0.533	ดี
4. ทักษะชีวิต (Life Skills)	3.73	0.506	ดี
5. การใช้เทคโนโลยี (Use of Technology)	3.65	0.483	ดี
รวมเฉลี่ย	3.74	0.454	ดี

ตารางที่ 5 ผลตรวจสอบความตรงเชิงสภาพของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ด้วยสถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน

		THINK	COMMU	SOLVE	LIFE	TECH
Gathering	Pearson's r	0.710*	0.809*	0.906*	0.703*	0.848*
	p-value	0.002	0.004	0.002	0.002	0.001
Processing	Pearson's r	0.762*	0.703*	0.729*	0.705*	0.727*
	p-value	0.020	0.022	0.001	0.002	0.039
Applying1	Pearson's r	0.704*	0.782*	0.892*	0.920*	0.721*
	p-value	0.024	0.003	0.001	0.001	0.008
Applying2	Pearson's r	0.820*	0.710*	0.715*	0.711*	.0751*
	p-value	0.006	0.002	0.003	0.004	0.006
Self-regulating	Pearson's r	0.769*	0.722*	0.726*	0.701*	0.726*
	p-value	0.003	0.001	0.001	0.005	0.009

*p<.05

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานตามกรอบแนวคิด GPAAS หรือ GPAS 5 Steps มีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์ การเรียนรู้ตามกรอบสมรรถนะหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยมีความสัมพันธ์ อยู่ในระดับสูงถึงสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรมีประสิทธิผลผู้เรียนมีกระบวนการคิดขั้นสูง อย่างเป็นระบบ โดยกระบวนการคิดดังกล่าวสัมพันธ์กับสภาพสถานะที่แท้จริงของผู้เรียนโดยจะมีความสัมพันธ์สอดคล้องในทิศทางเดียวกันกับกลุ่มรู้ชุด (Known Group) แสดงให้เห็นถึงหลักสูตร แกนกลางมีประสิทธิผลตามกรอบแนวคิดของ GPAS 5 Steps และประสิทธิผลดังกล่าวสอดคล้อง กับสภาพสถานะความเป็นจริงถือว่ามีความตรงเชิงสภาพ

อภิปรายผลการวิจัย

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มีประสิทธิผลตามกรอบแนวคิด ของ GPAS 5 Steps ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.06, SD = 0.83$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีความเห็นสูงสุดสามอันดับแรกคือ การลงมือปฏิบัติ เพื่อสร้างความรู้ด้วยตนเอง ($M = 4.14, SD = 0.63$) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Taba (1962) ที่ว่า การฝึกปฏิบัติการถือเป็นประสบการณ์ภาคสนามที่สำคัญของหลักสูตร เพราะเป็นการเรียนรู้ภาคปฏิบัติ ในสถานการณ์จริงของโรงเรียน (Action Learning) รองลงมาได้แก่ การกำกับติดตามตนเอง เพื่อการสร้างคุณค่าและการกำกับติดตามตนเองเพื่อการสร้างคุณค่าตามลำดับ นอกจากนี้พื้นที่ตั้ง ของนักเรียนประกอบไปด้วยภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้มีขั้นตอน การเรียนรู้แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทางตรงกันข้ามประเภทของโรงเรียนและ โปรแกรมมีขั้นตอนการเรียนรู้ที่ไม่แตกต่างกัน เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการนำหลักสูตร ลงสู่การปฏิบัติไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติการเรียนการสอนด้วยกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกโดยครู การบริหารอย่างมีส่วนร่วมโดยคณะผู้บริหารสถานศึกษา (Acheson & Gall, 1997) การนิเทศการสอน และการนิเทศการใช้หลักสูตรโดยคณะผู้บริหารและศึกษานิเทศก์อย่างหลากหลายและมีประสิทธิผล (McClelland, 1961; Harris, 1985) ตลอดจนการสร้างการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ในหลักสูตรเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน (Glickman, Gordon, & Ross-Gordon, 2009) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของประสิทธิผลและประสิทธิผลของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติคุณกฤตากร สุขปัญญา (2564) ที่แสดงผลว่า ปัจจัยด้านการบริหารหลักสูตรจากผู้บริหาร ครู และบุคลากร และปัจจัยด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรจากทุกภาคส่วนส่งผลต่อ ความสำเร็จในการนำหลักสูตรไปใช้โดยเฉพาะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้การนำหลักสูตร ลงสู่การปฏิบัติดังกล่าวที่อาศัยความรู้ ทักษะ และบริบทของพื้นที่ในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ ดังนั้วิธีการปฏิบัติของครู และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจึงมีความแตกต่างกันเชิงบริบทพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็น การเลือกใช้สถานการณ์ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การเลือกใช้สื่อ ผู้รู้ หนังสือ ตลอดจน บริบททางวัฒนธรรม ภาษาและความเชื่อ ดังเช่นเดียวกับแนวคิดของ Chaudhary (2015) ที่อธิบาย ถึงครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในโรงเรียนจะมีบทบาทในการกำหนดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ การเรียน สิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนการรับบุคลากรเข้าที่อาศัยบริบทพื้นที่ในการขับเคลื่อน โรงเรียน โดยปัจจัยอันสำคัญที่มาจากบริบทพื้นที่ประกอบไปด้วยสภาพสังคม การมีงานทำ ที่ตั้ง

รูปแบบเศรษฐกิจโดยรอบ ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรมล้วนแล้วมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดหลักสูตร นอกจากนั้น ผลการศึกษายังสอดคล้องกับทศนา แชมมณี (2559) ที่อธิบายว่าหลักสูตรที่ดีจะมีกลไกสำคัญที่มีลักษณะเป็นกลยุทธ์ต่าง ๆ ซึ่งในแต่ละกลยุทธ์หรือกลไกนั้นจะร่วมกันทำงานอย่างประสานสอดคล้องเพื่อเติมเต็มผู้เรียน และพัฒนาจุดบกพร่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านทักษะสำคัญ

2. ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกรอบแนวคิด GPAS 5 Step มีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบสมรรถนะหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี พ.ศ. 2551 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงถึงสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ เมธาสิทธิ์ ธัญรัตน์ศรีสกุล (2566) ที่อธิบายว่า GPAS 5 Steps ที่ใช้เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) นั้นมีรากฐานมาจากกระบวนการคิดขั้นสูงที่สามารถส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมของผู้เรียนและนำไปสู่การสร้างผู้เรียนเป็นนวัตกรรม จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าหลักสูตรมีประสิทธิภาพผู้เรียนมีกระบวนการคิดขั้นสูงอย่างเป็นระบบ โดยกระบวนการคิดดังกล่าวสัมพันธ์กับสภาพสถานะที่แท้จริงของผู้เรียน โดยจะมีความสัมพันธ์สอดคล้องในทิศทางเดียวกันกับกลุ่มรู้ชุด (Known Group) แสดงให้เห็นถึงหลักสูตรแกนกลางมีประสิทธิภาพตามกรอบแนวคิดของ GPAS 5 Steps และประสิทธิภาพดังกล่าวสอดคล้องกับสภาพสถานะความเป็นจริงถือว่ามีความตรงเชิงสภาพเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะแนวคิด GPAS 5 Steps เป็นกระบวนการเชิงยุทธศาสตร์ที่ถูกสร้างขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะในด้านการยกระดับผลสัมฤทธิ์ การเพิ่มสมรรถนะ ผ่านกลไกการสร้างความสามารถทางการคิดขั้นสูง (สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ, 2558) อีกประการหนึ่งอาจจะเป็นเพราะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์กระบวนการตรวจสอบความตรงเชิงสภาพเป็นอย่างดี ทำการตรวจสอบความตรงเชิงสภาพ โดยการศึกษานิยามความหมายของสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ ทำความเข้าใจในมาตรวัดและตัดสินใจออกแบบการเก็บข้อมูลที่ถูกต้อง โดยกำหนดเป็นมาตรวัดแบบมาตราประมาณค่าที่สอดคล้องกับสถิติทดสอบสหสัมพันธ์อย่างง่ายทำให้ งานวิจัยมีความตรง ดังแนวคิดการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย ดังที่ Shapiro et al. (1999) ได้อธิบายถึงการออกแบบการประเมินความตรงเชิงสภาพจะต้องเข้าในธรรมชาติของเครื่องมือออกแบบประเมินความตรงโดยอาศัยหลักการเทียบเคียงระหว่างสองสิ่ง โดยต้องศึกษานิยามความหมายของสิ่งที่ต้องการประเมินว่าเป็นสิ่งที่บ่งชี้กับกลุ่มรู้ชุดอย่างน้อยเพียงใด กลุ่มรู้ชุดมีจำนวนหรือมีคุณลักษณะที่บ่งชี้อะไรถึงนำมาหาตรวจสอบความสัมพันธ์ ซึ่งจะทำงานวิจัยที่มีการบ่งชี้จะต้องกำหนดคุณสมบัติของกลุ่มรู้ชุดให้ครอบคลุมกับนิยามและขอบเขตของสิ่งที่ต้องการศึกษาหาความตรงเชิงสภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. กระทรวงศึกษาธิการควรนำเอาผลการวิจัยนี้ใช้เป็นหลักฐานในการตัดสินใจตัดสินคุณภาพของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและกำหนดแนวทางการปรับหลักสูตรชาติที่กำหนดเป้าหมายปลายทางเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของนักเรียนยุคใหม่อย่างมีมาตรฐานทัดเทียมประเทศที่พัฒนาแล้ว นอกจากนั้นควรนำผลการวิจัยนี้ไปใช้กำหนดแนวทางการปรับการเรียนการสอนเพื่อการยกระดับสมรรถนะผู้เรียนในทุกสังกัดอย่างมีมาตรฐานในทั่วประเทศ

2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคอร์นาเอาผลการวิจัยนี้ไปใช้ในการกำหนดแนวทางและสร้างคู่มือการแปลงหลักสูตรสู่การสอนเพื่อเพิ่มสมรรถนะผู้เรียนผ่านการสร้างกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Steps

3. ครูและผู้บริหารสถานศึกษา คอร์นาเอากระบวนการเรียนรู้ที่คณะผู้วิจัยได้ค้นพบไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์ การยกระดับสมรรถนะผู้เรียนด้วยการผสมผสานทั้งการแปลงหลักสูตรสู่การจัดการเรียนการสอน การบริหารสถานศึกษาที่เน้นการขับเคลื่อนหลักสูตรอย่างมีคุณภาพในการจัดการเรียนรู้ที่ยึดการใช้หลักสูตรแกนกลางอย่างเต็มประสิทธิภาพเพื่อยกระดับสมรรถนะนักเรียน ครูควรมีแนวดำเนินการที่เป็นแบบแผน หลากหลาย และง่ายต่อการปฏิบัติ โดยกระบวนการเรียนรู้ในงานวิจัยฉบับนี้เป็นเป้าหมายปลายทางตัวอย่างในการสมรรถนะผู้เรียนเพื่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาไทย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยนี้กำหนดกลุ่มผู้รู้ชัดคือผู้ที่ประสบความสำเร็จในการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานคือผู้ที่สามารถสอบได้ในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาและมีผลการเรียนที่ดีเยี่ยมซึ่งอาจมีตัวบ่งชี้อื่นที่แสดงถึงความสำเร็จของผู้เรียน อาจนำไปศึกษาเพิ่มเติมในการวิจัยครั้งต่อไป

2. การวิจัยนี้ประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรตามกรอบ GPAS 5 Steps ดังนั้นอาจมีกรอบประเมินประสิทธิผลกรอบอื่นเพิ่มเติมในการวิจัยครั้งต่อไป

3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลทั้งทางบวกและทางลบรวมถึงขนาดของอิทธิพลที่จะมีต่อระดับสมรรถนะและ ระดับคุณภาพของกระบวนการเรียนรู้เป็นรายองค์ประกอบ

4. ควรวิจัยและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ เกณฑ์ ตัวชี้วัด ที่สามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นแกนหลักสำคัญในการกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนยุคใหม่ และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กิตติคุณกฤตากร สุขปัญญา. (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำหลักสูตรการป้องกัน การทุจริตไปใช้ของโรงเรียนสุจริตต้นแบบ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD). 4299. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก: <https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/4299> (2568, 13 ตุลาคม).*

คณะกรรมการโครงการสานพลังประชารัฐ. (2560). *รายงานการประชุมด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานและการพัฒนาผู้นำ (E5) และโครงการผู้นำเพื่อการพัฒนาการศึกษาที่ยั่งยืน (CONNEXT ED). สำนักงานโครงการผู้นำเพื่อการพัฒนาการศึกษาที่ยั่งยืนในโครงการสานพลังประชารัฐ ด้านการศึกษา (E5).*

- ทิตินา แคมมณี. (2559). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทูเดย์นิวส์. (2567, 30 มิถุนายน). *ชู Active Learning มหาวิทยาลัยสวนสุนันทา - สพลู ลุยพัฒนาครูต้นแบบ*. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก: <https://today.line.me/th/v3/article/L23nL3L>
- มติชนสุดสัปดาห์. (2564, 17 ธันวาคม). “*ดร.ศักดิ์สิน*” *กรรมการปฏิรูปฯ การศึกษา* *ชูกระบวนการคิดขั้นสูงเชิงระบบ 5 สเต็ป กระตุ้นสร้างแอกทีฟเลิร์นนิง ตั้งเป้าเด็กป.1-ม.6 ยุคใหม่สร้างนวัตกรรมได้*. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก: https://www.matichon.co.th/weekly/hot-news/article_496086 (2568, 15 ตุลาคม).
- มติชนออนไลน์. (2565, 7 เมษายน). “*วิชณู*” *ปลื้ม ศธจ. เชียงใหม่จับมือ พว. นำร่องปรับการเรียนการสอนเป็น Active Learning*. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก: https://www.matichon.co.th/local/education/news_3277280 (2568, 15 ตุลาคม).
- มารุต วรรณกรกุล, ชาริณี ตรีวิทย์, และพฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์. (2568). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้แนวคิดการชี้แนะทางปัญญาและกลุ่มศึกษาทั้งคณะ*. *วารสารพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยรังสิต*, 19(2), 93-111.
- เมธาสิทธิ์ ธีรรัตน์ศรีสกุล. (2566). *การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps เพื่อส่งเสริมความเป็นนวัตกรรมของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. *วารสารการศึกษาและนวัตกรรม การเรียนรู้*, 3(1), 71-87.
- ศักดิ์สิน โจรจน์สรานุภมย์. (2560). *Active Learning กระบวนการสร้างคุณภาพแท้ สู่ประเทศไทย 4.0*. *พัฒนาคุณภาพวิชาการ อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล*.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2567). *รายงานผลการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)*. สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).
- สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ. (2558). *เอกสารประกอบการอบรมโครงการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาประถมศึกษา เรื่อง ยุทธศาสตร์ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน O-NET ตามมาตรฐานสากล (IS) เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้วยกระบวนการ GPAS 5 STEPs*. บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ). (2557). *รายงานวิจัย เรื่อง การจัดทำยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เกิดความรับผิดชอบ*. สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *นโยบายปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). *ซักซ้อมความเข้าใจแนวดำเนินการวัดประเมินผล โดยใช้ตัวชี้วัดระหว่างทาง ปลายทาง*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2568). *สถิติคุณภาพโรงเรียนรัฐ*. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก: <http://203.159.154.241/innogoth/> (2568, 20 ตุลาคม)
- สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2568). *สถิติข้อมูลทางการศึกษา ปีการศึกษา 2567*. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก: https://www.bopp.go.th/?page_id=4551 (2568, 20 ตุลาคม).
- อภิชัย พันธเสน. (2558). รายงานวิจัย เรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยว่าด้วยปัญหา และข้อเสนอแนะ ในกระบวนการจัดการศึกษาไทย: ประเด็นปัญหาคุณภาพการศึกษา (2535-2558). สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- Acheson, K. A., & Gall, M. D. (1997). *Techniques in Clinical Supervision of Teachers Preservice and Inservice Application*. (4thed.). Longman.
- Chaudhary, G. K. (2015). Factors affecting curriculum implementation for students. *International journal of applied research*, 1(12), 984-986.
- Fleiss, J. L., Levin, B., & Paik, M. C. (2003). *Statistical methods for rates and proportions* (3rd ed.). John Wiley & Sons.
- Glickman, C. D., Gordon, S. P., & Ross-Gordon, J. M. (2009). *The Basic Guide to Supervision and Instructional Leadership* (2nd ed). Pearson Education.
- Hallinger, P., & Lee, M. (2013). Mapping instructional leadership in Thailand: Has education reform impacted principal practice. *Educational Management Administration & Leadership*, (42), 6-29.
- Harris, B. M. (1985). *Supervisory Behavior in Education*. Englewood Cliff.
- Kline, R. B. (2015). *Principles and Practice of Structural Equation Modeling*. The Guilford Press.
- McClelland, D. C. (1961). *The Achieving in Education*. D. Van Nostrand.
- McDonald, C. M., Henricson, E. K., Abresch, R. T., Florence, J., Eagle, M., Gappmaier, E., ... & Peltz, S. W. (2013). The 6-minute walk test and other clinical endpoints in duchenne muscular dystrophy: reliability, concurrent validity, and minimal clinically important differences from a multicenter study. *Muscle & nerve*, 48(3), 357-368.
- Shapiro, A. M., Benedict, R. H. B., Schretlen, D., & Brandt, J. (1999). Construct and Concurrent Validity of the Hopkins Verbal Learning Test - Revised. *The Clinical Neuropsychologist*, 13(3), 348 - 358. <https://doi.org/10.1076/clin.13.3.348.1749> (2025, 20 October)
- Taba, H. (1962). *Curriculum development: theory practice*. Barce & World.